

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

גיטין דף נג.

במשנה מבואר שהמטמא מדמע ומנסך במזיד חייב ובשווג פטור, מדוע?

בשווג פטור	במזיד חייב	
פטרוהו חכמים כדי שיודיעו ¹	דהיזק שאינו ניכר שמיה היזק	לחזקיה
דהיזק שאינו ניכר לאו שמיה היזק	חייבוהו חכמים שלא כל אחד יטמא לחברו	לר' יוחנן

גיטין דף נג:

המבשל בשבת בשווג או במזיד, מה הדין התבשיל למבשל בעצמו, ומה הדין לאחרים?

במזיד	בשווג	
לא יאכל עד מוצי"ש בכדי שיעשו ³	יאכל ²	לר' מאיר
המבשל עצמו: לא יאכל עולמית אחרים: לא יאכלו עד מוצי"ש בכדי שיעשו	לא יאכל עד מוצי"ש בכדי שיעשו ⁴	לר' יהודה
לא יאכל לא הוא ולא אחרים - לעולם	המבשל עצמו: לא יאכל עולמית אחרים: לא יאכלו עד מוצי"ש בכדי שיעשו	לר' יוחנן הסנדלר

הנוטע בשבת או בשביעית מה הדין?

בשביעית	בשבת	
יעקר	בשווג: יקיים, במזיד: יעקר	לר' מאיר
בשווג: יקיים, במזיד: יעקר	יעקר	לר' יהודה

¹ פי', שלא ימנע המזיק בשווג מחמת שצריך לשלם להודיעו שדימע או טימא או ניסך ושלא יכשל באיסור - ולכן פטרו את המזיק מלהודיעו. אכן המזיק במזיד, אין חשש שלא יודיע, שהרי כל תועלת היזקו - בהיזק כזה שאינו ניכר הוא רק כשמודיעו, וכיון שכוונתו היא להזיק ודאי שמודיעו כי בלא זה לא ינזק, ולכן השאירו אותו על דין תורה שחייב לשלם.

² פי', ואפי' הוא ואפי' בו ביום, ולא צריך להמתין לערב בכדי שיעשו, דס"ל לר"מ שדוקא בעשה ישראל איסור במזיד, אז אמרינן שיחכה לערב בכדי שיעשו, אבל בשווג לא. ואין חילוק לר"מ בינו לבין אחרים, ונקט ברישא בלשון "יאכל" דהיינו למבשל בעצמו, לרבותא, שאפילו לו - מותר בו ביום.

³ וה"ה שאחרים צריכים לחכות למוצי"ש בכדי שיעשו, ונקט בסיפא בדידיה משום רישא - שברישא יש חידוש בדידיה וכנ"ל. ומבואר כאן שכסברת ר"מ במזיד היא סברת ר' יהודה בשווג, [וכן לקמן, כסברת ר' יהודה במזיד היא סברת ר' יוחנן הסנדלר בשווג].

⁴ והיינו בין הוא ובין אחרים, ומטעם שלא יהנה מעבירה, וא"כ צריך להמתין נמי בכדי שיעשהו. וע"כ זה הטעם, ולא מטעם קנס של "שווג אטו מזיד", דקנס זה הוא רק לדידה שעשה העבירה ולא לאחרים, וזה אי אפשר לומר, דא"כ היה אסור לו עולמית כמו במזיד (לסברת ר' יהודה), ור' יהודה אמר להדיא ש"בשווג יאכל למוצאי שבת".